

Stichting Weidevogelbeheer Eiland van Schalkwijk

Jaarverslag 2021

Inhoud

Voorwoord	3
Het weidevogelreservaat De Kroon	4
Verslag van het bestuur	5
Verslag broedvogels De Kroon en Vitens	9
Verslag vogels De Kroon en Vitens.....	15
Verslag beheer en gebruik De Kroon	16
Wormeninventarisatie De Kroon	17
Flora- en insecteninventarisatie De Kroon en Vitens.....	20
Colofon	25

Voorwoord

Voor u ligt het zevende jaarverslag van onze stichting.

Het is tegelijk saai en spannend. Saai omdat ook dit jaar weer beter was dan de voorgaande: meer vliegvlugge jonge weidevogels, nieuwe broedende soorten, zij het niet altijd succesvol. Spannend omdat de kleine populaties op De Kroon kwetsbaar zijn: kunnen we deze positieve lijn volhouden? Dat neemt niet weg dat deze mooie resultaten een mooie beloning zijn voor alle inspanningen van de grote groep vrijwilligers onder aanvoering van Ben de Kruijff en Tijmen Blokhuis. Ook is het een mooie beloning voor de goede samenwerking met Vitens en onze pachters, de gebroeders Sturkenboom.

Wat nog niet echt vlot, is het realiseren van meer weidevogelleefgebieden op het Eiland van Schalkwijk. Dat is keihard nodig om een op de lange termijn levensvatbare metapopulatie van onze weidevogels te bewerkstelligen. Samen met het Collectief Utrecht Oost hebben we hier en voorstel voor gedaan richting gemeente. De gemeente heeft dit in ontvangst genomen, maar geeft aan pas stappen te kunnen ondernemen als er budgettaire ruimte ontstaat uit de bouw van woningen op het Eiland van Schalkwijk. En dat is een traag proces.

Dank aan allen die hebben bijgedragen aan het beheer van de Kroon!

Jan Buys
Voorzitter Stichting Weidevogelbeheer Eiland van Schalkwijk

Het weidevogelreservaat De Kroon

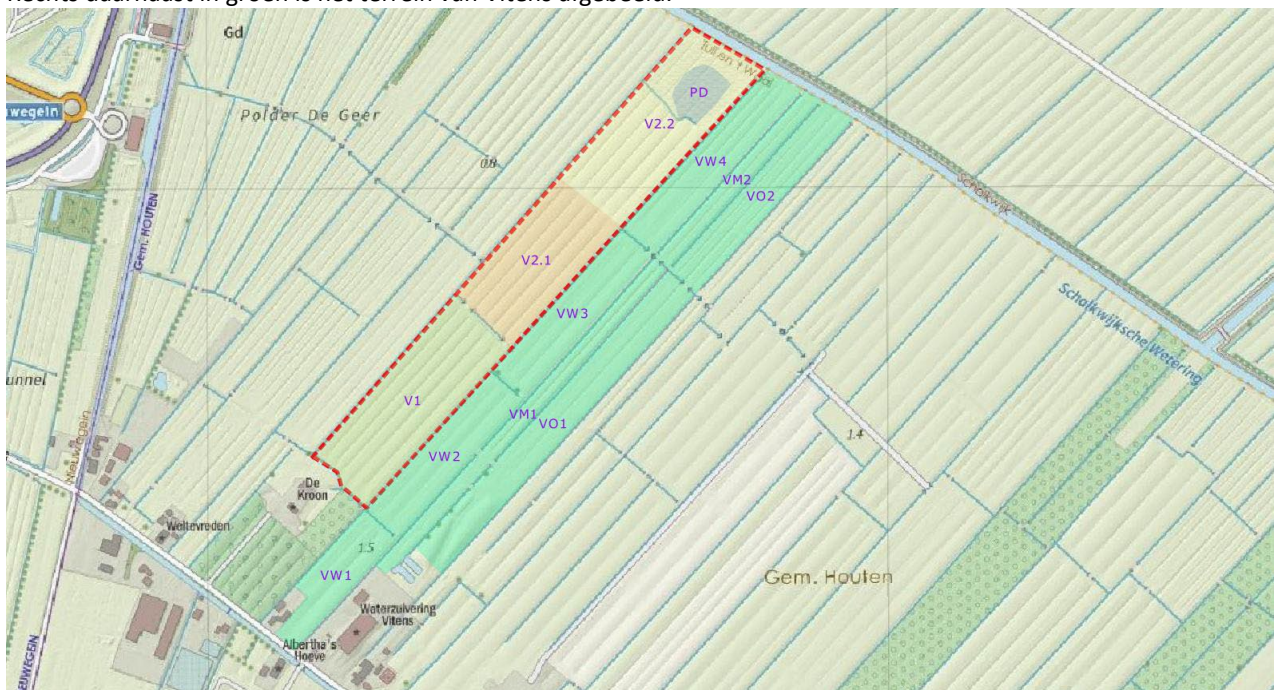
In 2014 heeft de gemeente ca 10 hectare weiland aangekocht ter compensatie voor het weidevogelbiotoop in Houten dat stukje bij beetje verloren gaat door de ontwikkeling van een bedrijventerrein en een sportpark aan de Meerpaal.

Dit compensatieplan is in overleg tussen de werkgroep Weidevogelbescherming van de Milieuwerkgroep Houten en de gemeente Houten tot stand gekomen. Enkele vrijwilligers van de Weidevogelwerkgroep Houten hebben vervolgens op 18 februari 2015 de Stichting Weidevogelbeheer Eiland van Schalkwijk opgericht. Deze stichting pacht de grond van de gemeente en verzorgt in samenwerking met een veehouder het voor weidevogels optimale beheer. De keuze is op weiland De Kroon gevallen omdat dit weiland van oudsher weidevogelrijk is. Het land is altijd traditioneel gebruikt en er is bovendien een nat gedeelte (zogeneten 'plasdras') in aanwezig wat voor weidevogels een belangrijke trekpleister kan zijn.

In 2018 is het naastgelegen weiland door Vitens verworven ten behoeve van waterwinning. De stichting heeft met Vitens afspraken kunnen maken ook hier te komen tot weidevogelbeheer.

En meer in detail. Links De Kroon met de verschillende velden (V1, V2.1 en V2.2 en het plasdrasgedeelte (PD). Rechts daarnaast in groen is het terrein van Vitens afgebeeld.

Verslag van het bestuur

Samenstelling bestuur

Het bestuur kent een vijftal leden: Jan Buys (voorzitter), Jaap ten Boer (penningmeester), Esther Christenhuis (secretaris) en de algemene bestuursleden Arjen Vernooij en Ben de Kruijff.

Arjen Vernooij en Esther Christenhuis hebben aangegeven in februari 2022 ruimte te willen maken voor nieuwe bestuursleden in het kader van de continuïteit van de bestuursopvolging.

Werkzaamheden bestuur

De bestuursleden hebben afgelopen jaar de verschillende taken uitgevoerd die direct aan hun bestuursrol zijn gekoppeld. Daarnaast is er gewerkt aan de invulling en toepassing van de WBTR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen) die per 01 juli 2021 van kracht is gegaan, in de vorm van het opstellen van een huishoudelijk reglement, een privacyreglement en een rooster van aftreden van het bestuur.

Het bestuur onderhoudt banden met het gemeentebestuur van Houten, Vitens, de Milieuwerkgroep Houten (MWH), de weidevogelwerkgroep van de MWH, het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden, het Collectief Utrecht Oost en de ANV Kromme Rijnstreek.

Ontwikkelingen

Beheergroep

Het beheer van De Kroon kent vele werkzaamheden en de verschillende taken zijn vrij arbeidsintensief. We zijn dan ook verheugd dat we dit jaar na een oproep in het Groentje een aantal nieuwe vrijwilligers hebben kunnen verwelkomen. Samen met deze groep zijn vele beheertaken op De Kroon uitgevoerd. Er is vele dagen en vele uren, vaak zwaar werk verzet.

Uitbreiding De Kroon en nieuwe weidevogelleefgebieden

De samenwerking met Vitens verliep ook dit jaar erg prettig en goed. Vitens heeft inmiddels besluiten genomen over het beheer van zijn gronden en daar is veel aandacht voor de weidevogels. Daarmee krijgt het weidevogelleefgebied een steviger basis en we verwachten dan ook dat dit de komende jaren mooie resultaten gaat opleveren.

Ons doel om verspreid over het Eiland van Schalkwijk meer optimale weidevogelleefgebieden gerealiseerd te krijgen wil nog niet dichterbij komen. Het Collectief Utrecht Oost heeft in beeld gebracht wat de actuele situatie is op het Eiland van Schalkwijk, zowel voor wat betreft de weidevogels als de bereidheid van veehouders om zich in te zetten voor de weidevogels. Beide aspecten leverden een hoopvol beeld op. Samen met onze stichting is op basis hiervan een aanpak gemaakt en aangeboden aan de gemeente. De gemeente wil er wel mee aan de slag, maar stelt dat afhankelijk van de opbrengsten uit woningbouw op Eiland van Schalkwijk. Besluitvorming daarover vindt op zijn vroegst in 2022 plaats.

Foto Arend Burger

Financiën

Verpachting van de weidegrond

Net als in voorgaande jaren is er een klein positief verschil tussen de pachtsom die Sturkenboom aan de Stichting betaalt en de pachtsom die de Stichting afdraagt aan de gemeente. Het verschil tussen pachtinkomsten en pachtafdracht wordt gebruikt om kleine werkzaamheden, aanschaf van onderhoudsmaterialen en algemene kosten te dekken en een klein eigen vermogen voor de Stichting op te bouwen.

Financiële verantwoording

De begroting en realisatie 2021 zijn door Jaap ten Boer, penningmeester van de stichting, opgesteld. De inkomsten en uitgaven van de stichting staan in onderstaande overzichten vermeld.

Daarnaast staan in dit overzicht ook de gelden vermeld van de voormalige Vogelwacht afdeling Nieuwegein en de vouchers Weidevogelbeheer De Hoon. De vrijwilligers van De Hoon, tevens in Houten, zijn niet verenigd in een stichting. Wij beheren de financiën voor dit gebied, de bedragen zijn gelabeld in onze boekhouding en worden alleen aan dit gebied gekoppelde activiteiten of uitgaven benut.

BEGROTING 2021			
INKOMSTEN		UITGAVEN	
Te ontv. pacht 2021 (9,25ha *€ 550,-)	€ 5.100,00	Onderhoud vossenraster	€ 400,00
		Onderhoud Weidevogelgebied De Kroon	€ 780,00
		Bestuurskosten	€ 50,00
		Te betalen pacht 2020-2021 (9,75ha*400,-)	€ 3.700,00
	-	Bankkosten	€ 130,00
	-	Webruimte en webhosting	€ 40,00
	-		
	-		
Negatief saldo	€ -	Positief saldo	€ -
Totaal	€ 5.100,00	Totaal	€ 5.100,00

REALISATIE 2021			
INKOMSTEN		UITGAVEN	
Ontvangen pacht 2021 Sturkenboom	€ 5.094,00	Onderhoud vossenraster	€ 258,23
		Onderhoud de Kroon	€ 638,96
		Betaalde pacht Gem. Houten 2020-2021	€ 3.700,00
		Bankkosten	€ 119,40
		Webruimte en webhosting	€ 20,96
		WBTR	€ 145,20
		Vergoeding weidevogelbescherming	€ 825,73
Negatief saldo	€ 614,48	Positief saldo	€ -
Totaal	€ 5.708,48	Totaal	€ 5.708,48

BALANS BOEKJAAR 2021 (31-12-2021)			
		ACTIVA	
		31-12-2021	31-12-2020
Liquide middelen	Bank; saldo per 31 december 2021	€ 21.115,20	€ 21.729,68
Totaal		€ 21.115,20	€ 21.729,68
		PASSIVA	
		31-12-2021	31-12-2020
Passiva	Vermogen	€ 8.886,42	€ 8.675,17
	Nog te betalen pacht 01/04-31/12-2021 aan Gem. Houten	€ 2.775,00	€ 2.775,00
	Budget weidevogelbeheer	€ 6.351,95	€ 7.177,68
	Budget gelden Vogelwacht Utrecht (VWU)	€ 3.101,83	€ 3.101,83
	Budget gelden Weidevogelgebied De Hoon	€ -	€ --
		€ 21.115,20	€ 21.729,68

31 december 2021
 Penningmeester Stichting Weidevogelbeheer EvS
 Jaap ten Boer

Beheer

Het gebied De Kroon kan niet floreren zonder het beheer dat de technische commissie voor haar rekening neemt. Ben de Kruijff en Tijmen Blokhuis hebben samen met een groep vrijwilligers alle beheerwerkzaamheden op het terrein De Kroon uitgevoerd om het weidevogelklimaat te optimaliseren. In alfabetische volgorde noemen we hier graag:

Arend Burger, Arris Harskamp, Ben de Kruijff, Dirk Murray, Ewoud Plomp, Jan Vrerink, Janek Szyszka, Kees Gijzen, Leo Goes, Lyda van den Dool, Martin van Middelaar, Michiel van Schooten, Pim de Graaf en Tijmen Blokhuis. Veel dank aan alle vrijwilligers die hebben meegeholpen! Ieder heeft naar eigen vermogen en kunnen een bijdrage geleverd aan het beheer. Hun energie en inzet heeft de ontwikkeling van het gebied weer een stap verder gebracht. Verderop staat een separaat beheerverslag.

Monitoring en evaluatie

In 2016 is gestart met het opzetten van een systematische monitoring van de natuurwaarden, zowel fauna als flora en ook voorkomende insecten worden genoteerd. In 2021 is een eerste wormeninventarisatie gedaan. Met deze gegevens wil de stichting inzicht krijgen in de ontwikkeling van de natuurwaarden en naar haar financiers en andere belanghebbenden en belangstellenden verantwoording afleggen over het gevoerde beheer.

Verderop in dit jaarverslag komen de flora-inventarisatie, waarnemingen vogels en de wormeninventarisatie meer uitgebreid aan bod.

Communicatie en voorlichting

Oproep in het Groentje

In januari 2021 hebben we in het groentje een oproep gedaan voor nieuwe vrijwilligers voor het beheer en de onderhoudswerkzaamheden op De Kroon. Omdat we blijkbaar op het juiste moment dit bericht geplaatst hebben, heeft dit een mooi aantal nieuwe vrijwilligers opgeleverd. En zonder vrijwilligers kunnen wij het beheerwerk niet uitvoeren, we zijn dan ook erg blij met deze aanwas. Vele handen maken licht(er) werk.

Excursie

Ook in 2021 hebben we door de Covid-19 pandemie geen excursie kunnen organiseren. We hopen van harte dat we in 2022 kunnen aansluiten bij de Nationale Vogelweek van de Vogelbescherming om onze stichting weer meer onder de aandacht te brengen.

Voorlichting en promotie

In september 2021 is er een [artikel](#) verschenen in het lokale Houtense nieuwsblad het Groentje en op 28 oktober heeft Ben de Kruijff over de weidevogels en het beheer verteld tijdens de open dag van Vitens.

Ter informatie en voorlichting onderhouden we daarnaast onze website waarop we nieuwsberichten plaatsen alsmede de broedvogel- en jaarverslagen.

Verspreiding jaarverslag en broedvogelverslag

Door het jaar heen hebben we de nodige contacten met de gemeente maar hiermee bereiken we niet alle belanghebbenden. Om onze werkzaamheden en resultaten verder onder de aandacht te brengen hebben we in de zomer het Jaarverslag 2021 en in het najaar het Broedvogelverslag 2021 aan de vertegenwoordigers van de Houtense politieke partijen toegestuurd.

Foto Tijmen Blokhuis

Verslag broedvogels De Kroon en Vitens

Inleiding

Vorig jaar hebben er veel weidevogels in het gebied gebroed maar het broedresultaat was slecht. Alleen tureluurs en wat eenden zagen de nodige jongen groot worden. Om die reden is er dit jaar extra aandacht geweest om de factoren die het broedresultaat beïnvloeden in kaart te brengen.

Het veelvuldig observeren van het gebied stond hierbij centraal. Door gebruik te maken van een wildcamera en een vangkooi konden we inzicht krijgen in mogelijke predatoren. Een jager is ingeschakeld om met lokaas te proberen vossen onschadelijk te maken.

Het vossenraster is extra nauwkeurig rond De Kroon geplaatst. Het tegelijk afrasteren van een gedeelte van Vitens in 2020 leverde wat zwakke plekken in het raster op. Daarom is dit jaar geen raster op Vitens geplaatst.

Om een beter inzicht te krijgen in de habitat heeft de ecooloog en man van de praktijk Herman Bouwman het gebied bezocht en hebben we extra aandacht gevraagd voor het inventariseren van de insecten in het gebied.

Omdat tot laat in het seizoen jonge weidevogels aanwezig waren op De Kroon/Vitens is er pas op 1 juli gemaaid.

Drie belangrijke factoren die het broedsucces van de weidevogels bepalen zijn predatie vanaf de grond en vanuit de lucht en het weer en voedselaanbod in de tijd dat de jonge vogels uitkomen.

Predatie vanaf de grond

Vastgesteld werd dat een vos eieren roofde uit het nest van een grauwe gans op het land van Vitens. We hebben geen aanwijzingen dat de vos het afgerasterde gedeelte de Kroon heeft bezocht. Waarschijnlijk heeft de vos een eendennest net buiten het raster leeggehaald. In juli heeft een jager dichtbij De Kroon een vos geschoten. Een wezel werd waargenomen die vanuit Vitens De Kroon opging. Ook werd een dode wezel in de observatiehut aangetroffen in het vroege voorjaar. Dat tenminste zes verschillende katten de Kroon bezoeken was misschien wel het belangrijkste nieuwe inzicht wat werd verkregen. Het vermoeden is dat die de belangrijkste grondpredator zijn zeker op V1 (op de kaart staan de deelgebieden op De Kroon en Vitens aangegeven) wat het eerste veld is wat ze tegenkomen als ze de Kroon ingaan. Kennelijk zijn ze in staat het vossenraster te passeren. Dat net als vorig jaar er vrijwel geen enkele jonge weidevogel groot is geworden op V1 terwijl er wel veel broedden is een sterke aanwijzing voor dit vermoeden.

Predatie vanuit de lucht

Veel roofvogels en kraaiachtigen komen jagen in het gebied. Waargenomen werd dat een sperwer in de broedtijd een man Kievit op V1 sloeg en dat buizerds aanvallen deden op jonge Kievit pullen. De bruine kiekendief, havik en slechtvalk worden regelmatig waargenomen.

Kraaien gebruiken over de hele lengte van De Kroon de palen van de frambozenplantkwekerij als observatiepunt. Vanaf dit punt worden vaak in groepjes aanvallen gedaan op de nesten en jongen. Gezien werd dat op V1 in een mum van tijd drie eieren uit een nest werden meegenomen. Ook de vondst van een opengehakt grutto-ei op V1 is hoogst waarschijnlijk het werk van kraaien geweest. We gaan kijken of er op de palen voorzieningen kunnen worden aangebracht om te verhinderen dat vogels erop kunnen gaan zitten.

Het verplaatsen van een aantal grote knotwilgen vanuit het midden van het land van Vitens naar de productielocatie beperkt de mogelijkheid van predatie vanuit de lucht. Het gebied van Vitens is daardoor meer open en aantrekkelijker voor weidevogels geworden.

Naast katten zijn kraaiachtigen waarschijnlijk de belangrijkste oorzaak van het verlies van eieren en jonge weidevogels. Het broedsucces op het land van Vitens (zonder vossenraster) leek vergelijkbaar met dat op De Kroon (met vossenraster). Er zal worden nagegaan of het beter is om V1 in de broedtijd af te sluiten met een permanente heining waar katten niet doorheen kunnen en daarboven een stroomdraad. Er blijft dan voldoende ruimte over op De Kroon/Vitens om de forse hazenpopulatie in stand te houden.

Direct na het (vroeg) maaien van de begrenzendende graspercelen is er een sterke toename van het aantal reigers en grote meeuwen die dan ook meer op De Kroon/Vitens komen waar de weidevogels dan jongen hebben. Gezien werd dat een kleine mantelmeeuw op de plasdras jonge Kieviten probeerde te pakken. Dit jaar lijkt predatie door reigers/ooievaars beperkt te zijn geweest.

Weer en voedsel

Het heel koude voorjaar leek voor de weidevogels slecht uit te pakken maar uiteindelijk zijn de broedresultaten dit jaar heel gunstig geworden. Zoals overal lijken de aantallen insecten terug te lopen maar zijn ze kennelijk nog wel in

voldoende mate aanwezig om de jonge vogels te voeden. Opvallend was dit jaar de aanwezigheid van flinke aantallen rupsen van de dagpauwoog op de brandnetels die langs de sloten staan. Het is heel opvallend dat de jonge weidevogels zich vrijwel allen verzamelen bij de plasdras waar kennelijk veel voedsel en dekking aanwezig is en waar de verzamelde ouders het best hun jongen kunnen beschermen. Op V1 en V2 zien we ondanks het al een aantal jaren niet bemesten dat er nog steeds een dichte grasmat is wat het voedsel zoeken belemmert. Bovendien is het land nu in het zogenaamde witbol stadium gekomen waar een viertal grassoorten zo dominant zijn geworden dat de groei van bloemen wordt onderdrukt en het moeilijk wordt voor jonge vogels om dekking te vinden. Dit effect wordt versterkt door de sterke toename van rietgras en mannagrass in de (natte) greppels. Dit is geen gunstige situatie voor de weidevogels en zal actie vragen bijvoorbeeld door selectiever te inunderen en gelokaliseerde beperkte begrazing door jongvee in de broedtijd.

De broedvogels in 2021

Grutto

De eerste grutto's waren op 3 maart op de plasdras aanwezig. Aanvankelijk leken er zich maar heel weinig paren te vestigen. Pas laat in april waren de uiteindelijke aantallen broedparen aanwezig. Dit patroon werd vorige jaren ook vastgesteld en verschilt van wat er op de Hoon gebeurt waar in het vroege voorjaar alle vogels aankomen en direct beginnen met nestelen. Jonge grutto's worden dan ook altijd eerder op de Hoon vastgesteld. Wat de verklaring is voor dit fenomeen is niet bekend. Misschien betekent het dat vrijwel alle grutto's eerst naar de Hoon trekken en dat het surplus uiteindelijk uitwijkt naar De Kroon/Vitens waar pas sinds enkele jaren het gebied aantrekkelijk geworden is voor weidevogels.

De vogel met kleurcombinatie R3LYBR die oorspronkelijk op de Hoon is geringd heeft net als vorig jaar weer op De Kroon/Vitens gebroed. Vogel G4WWWP die in 2019 als pul op de Hoon geringd verbleef net als vorig jaar het gehele voorjaar op De Kroon zonder tot broeden te komen! Er werden weer veel andere grutto's met kleurcombinaties op de plasdras waargenomen die allen geringd waren op de Hoon door Siebe Bonthuis of op de Vijfherenlanden door Astrid Kant.

Twee paar grutto's nestelden op V1 op vrijwel dezelfde plaatsen als vorige jaren. Op V2.1 en V2.2 broedden er 1 respectievelijk 2 paartjes. Bij Vitens waren er op VO2 en VW4 elk een paartje wat het totaal voor het gebied op 7 paartjes brengt. Dat is een wat lager aantal dan vorig jaar maar dit jaar was er een duidelijk goed broedsucces! De twee legsels op V1 zijn verloren gegaan maar alle 5 de andere legsels hebben jongen voortgebracht gebaseerd op het tot heel laat in juni alarmeren van 10 grutto's in de regio van de plasdras. Op de cameraval bij de plasdras werden pulli van drie leeftijdsklassen vastgelegd en uiteindelijk werden er eind juni op de plasdras tot 9(!) vliegvlugge jonge vogels waargenomen. Dit is de eerste keer dat dergelijke aantallen jonge grutto's op De Kroon zijn waargenomen.

Dit maakt 2021 tot het beste broedjaar voor de grutto op De Kroon/Vitens sinds het weidevogelreservaat is gesticht.

Tot begin augustus bleven een aantal jonge grutto's aanwezig op de voedselrijke plasdras.

Kievit

De kievit is de laatste jaren flink toegenomen als broedvogel op De Kroon/Vitens. Ook dit jaar waren er weer mooie aantallen broedparen en een goed broedsucces!

Op V1 broeden traditioneel veel kieviten. Dit jaar waren er 6 paar. Op V2.1 en V2.2 waren er resp. 1 en 2 broedparen en bij de plasdras nog 2 paar. Het achterste gedeelte van het land van Vitens is sinds 2020 vrij kaal in het vroege voorjaar met her en der wat hogere plukken gras en dus een ideaal biotoop voor de kievit. OP VO2, VM2 en VM4 broedden dit jaar resp. 2,4 en 4 paar kieviten. Het totaal aantal broedparen komt daarmee op 21 wat 2 paar meer is dan vorig jaar. Terwijl er vorig jaar vrijwel geen enkel kievitjong is grootgebracht, kon dit jaar worden vastgesteld dat tenminste 10 paar kieviten jongen heeft zien uitvliegen. Er zijn veel tweede legsels geweest en zelfs midden juni liepen er nog niet-vliegvlugge kieviten op het land.

Tureluur

In de laatste jaren broedt er een aanzienlijke populatie tureluurs op De Kroon/Vitens. Dit jaar zelfs 13 paar wat 4 paar meer is dan vorig jaar. De broedparen waren op V1(3), V2.2(2), PD(3) en Vitens (5).

Ook de tureluurs hadden een goed broedjaar. Bij de plasdras verbleven in juni tot wel 20 tureluurs waarvan zeker de helft dit jaar uit het ei zijn gekropen. Opmerkelijk was een heel laat nest op V1 waarvan vermoed wordt dat pas eind juni de jonge vogels het gebied hebben verlaten.

Op de eerste akker van V2.2 lag een nest met 4 eieren pal langs de looproute naar de hut. Een week nadat het legsel compleet was zat er plots een 1 of 2 dagen oude tureluur in het nest tezamen met de oorspronkelijke vier eieren die ongeveer 10 dagen later zijn uitgekomen! Tureluurs kunnen een complex sociaal gedrag vertonen (uit lit.) en we vermoeden dat een net uitgekomen jong uit een nabijgelegen nest tijdelijk onderdak heeft gezocht op het nest met de broedende vogel. Bijna alle paren tureluurs met jongen migreren naar de plasdras omdat daar veel voedsel en dekking te vinden is. Op de afbeelding staan een adulte en 5 jonge tureluurs.

Scholekster

Achter op het land van Vitens hebben 1 of 2 paar scholeksters een nest gehad. Er zijn geen jongen grootgebracht.

Kluut

In de eerste week van mei verschenen er voor het eerst op De Kroon vier kluten op de plasdras!

Dat is heel bijzonder voor de gemeente Houten waar al sinds lange tijd geen kluten in de broedtijd worden waargenomen. In de volgende week waren er zes exemplaren aanwezig. Het was duidelijk dat het om drie paartjes ging er werden paringen vastgesteld. Op 3 juni werd vastgesteld dat twee paar kluten zat te broeden.

Op 11 juni werd geconstateerd dat alle kluten waren verdwenen. Uit camerabeelden blijkt dat de nesten op 10 juni overdag zijn leeggehaald. Er waren geen sporen in de zachte modder rond de nesten te zien en er waren geen eierresten in de buurt van de leeggehaalde nesten te vinden. Dit suggereert heel sterk dat vogels de eieren uit het nest hebben meegenomen. Kraaien en kleine mantelmeeuwen zijn de meest waarschijnlijke daders geweest omdat die in die periode veelvuldig aanwezig waren aangelokt door de hoge aantallen jonge vogels bij de plasdras. Uit de camerabeelden bleek ook duidelijk dat de nestelende kluten het zwaar hadden door veelvuldige verstoringen door vooral agressieve meerkoeten maar ook door ganzen en andere steltlopers. Te zien was dat de broedende vogels vaak van het nest kwamen om andere vogels te verjagen. Ook bleek dat er een aantal malen op 10 juni grote paniek geweest is op de plasdras waarbij alle vogels opvlogen. Waarschijnlijk het gevolg van aanvallen door luchtpredatoren.

Ondanks het teleurstellende broedresultaat is het verheugend dat kluten de weg naar De Kroon hebben gevonden en er tot broeden zijn gekomen.

Kleine plevier

De kleine plevier blijft een raadselachtige vogel op De Kroon. Net als alle voorgaande jaren zijn er 2-3 paren aanwezig in de broedtijd, wordt er uitvoerig gebaltst en gepaard maar leidt het niet tot nageslacht. Nooit zijn jonge niet-vliegvlugge pullen waargenomen. Omdat het baltsgedrag het gehele voorjaar en de voorzomer doorging wordt vermoed dat er meerdere legsels achter elkaar worden geproduceerd. Nesten worden niet gezocht om verstoring tegen te gaan en het is onbekend wat er met de legsels gebeurt. Eind juni verschenen er twee vliegvlugge met drie adulte kleine plevieren op de plasdras die heel waarschijnlijk elders uit het ei zijn gekropen.

Slobeend

In de broedperiode verbleven er steeds 3 mannetjes slobeend in het gebied soms vergezeld van vrouwtjes. Wij vermoeden dat er drie paartjes gebroed hebben waarschijnlijk op V1 en op het achterste gedeelte van het land van Vitens. Over het broedresultaat is niets bekend.

De ontwikkeling van het aantal broedparen weidevogels

In onderstaande tabel staan de aantallen broedparen en tussen haakjes het broedsucces (het aantal broedparen waarvan er sterke vermoedens zijn dat tenminste een jong is grootgebracht).

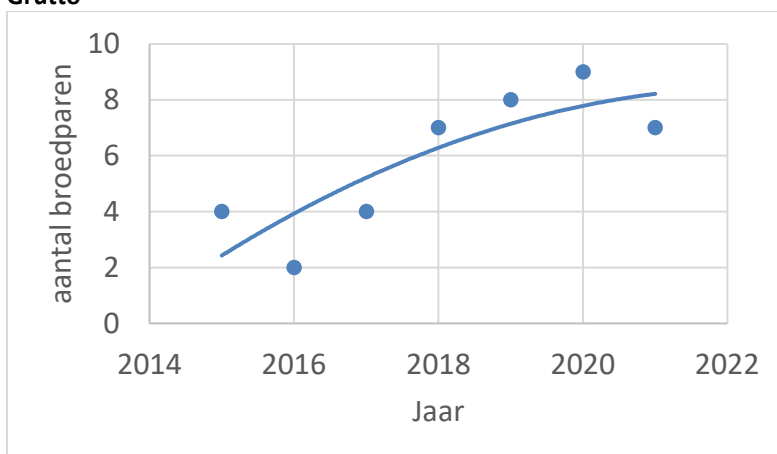
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Grutto	3-5	2(2)	3-5 (3)	7-8(4-5)	8-9 (4-5)	9-10 (2?)	7(5)
Kievit	2	4-5(0)	4(1)	9(3)	14-16 (4-6)	19 (1?)	21(10)
Tureluur	2	2-3(2)	5(5)	5-6(5)	9 (4-6)	9 (3-5)	13(5)
Scholekster	0	0	0	0	0	1(0)	1-2(0)
Meerkoet	-	-	1(?)	enkele(?)	5-6 (3-4)	6(2-3)	4-6(2)
Slobeend	1	1?	2(?)	3(3)	3-4 (?)	2-4(?)	3(?)
Wilde eend	0	1	2(2)	4(4)	6 (?)	6(?)	4-6(?)
Krakeend	-	-	2(2)	2(?)	4-5 (?)	4-5(?)	4(?)
Kuifeend	0	1(1)	1(1)	1-2(?)	1 (?)	1(?)	1(?)
Grauwe gans	0	0	0	0	0	2(0)	1(0)
Nijlgans	-	-	1(1)	0	0	0	0
Graspieper	0	1-2(1)	0	0	0	1-3(?)	1(?)
Witte kwikstaart	0	0	1(1)	0	0	0	0
Gele kwikstaart	0	0	0	0	0	1(?)	1(?)
Rietgors	0	1?	0	0	0	1-2 ?	1(?)
Kleine plevier	1?	0	2(?)	2(1-2)	2 (0)	2(0)	2-3(0)
Kleine karekiet	0	0	1	0	0	1-2(0)	2(?)
Waterhoen	0	0	0	0	0	0	1(?)

De tabel geeft duidelijk aan dat het aantal broedparen en het aantal soorten broedvogels sinds de start van het beheer van de Kroon in 2015 alleen maar is toegenomen.

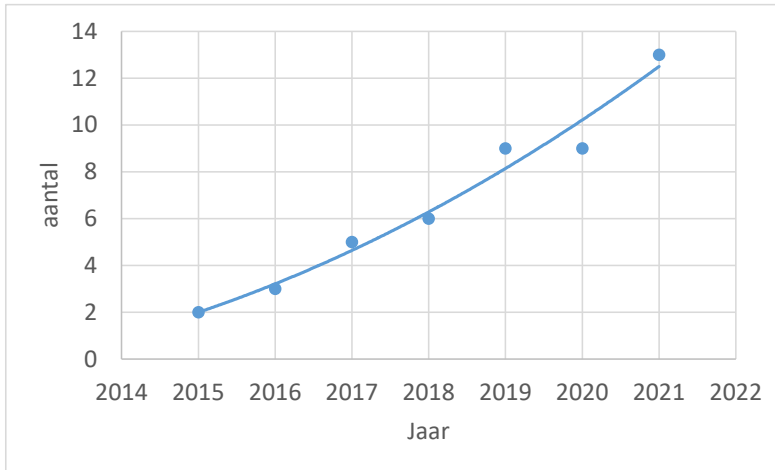
Tot 2019 betreffen de gegevens alleen het aantal broedparen op De Kroon. Op het land van Vitens broeden er tot dat jaar geen weidevogels. Door het veranderde beheer (geen bemesting, laat maaien en meer vernatting) is er sinds 2020 een aanzienlijke toename geweest van het aantal broedvogels op het land van Vitens. Dit is vooral veroorzaakt door de sterk afgenomen grasgroei. Vooral de kievit heeft daarvan geprofiteerd.

In de onderstaande grafieken staat het verloop van het aantal broedparen van de prominente weidevogels weergegeven.

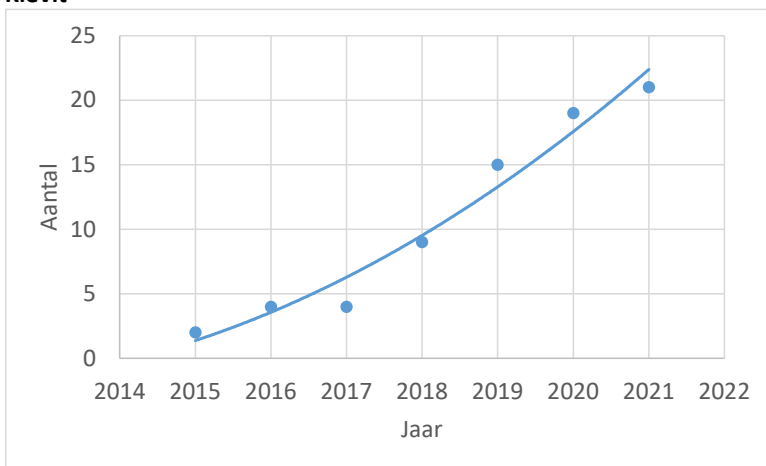
Grutto

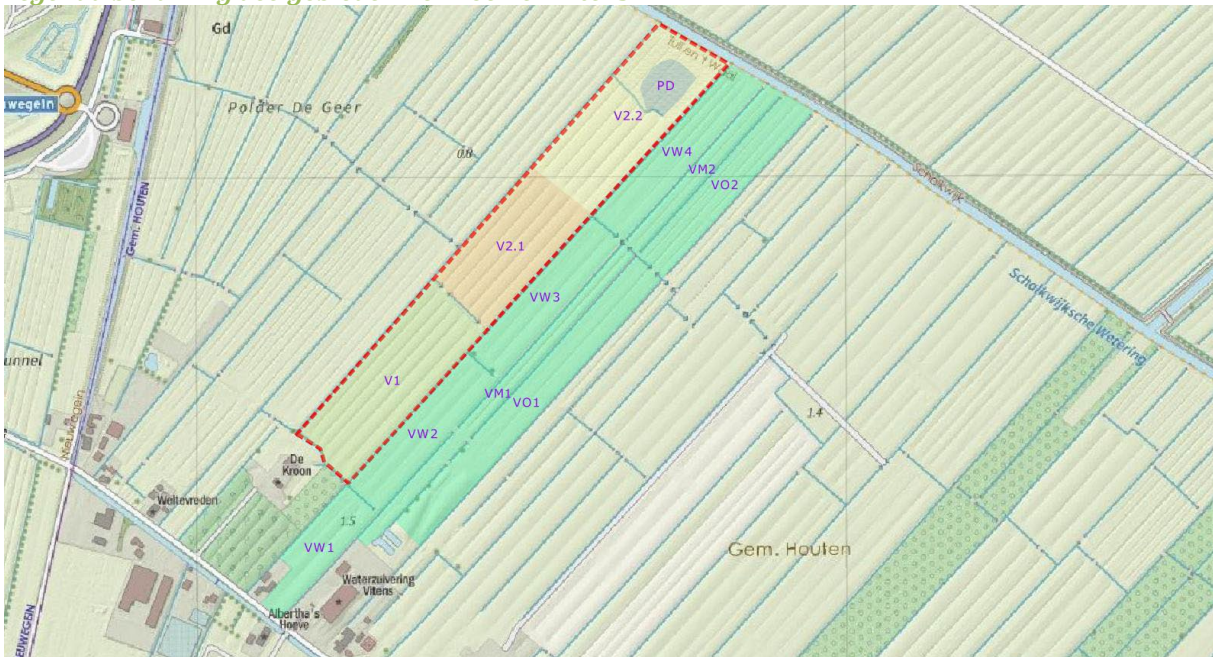
Tureluur

Kievit

Legenda benaming deelgebieden De Kroon en Vitens

Op bovenstaande kaart zijn de locaties van de verschillende deelgebieden op De Kroon (V1, V2.1, V2.2, PD) en Vitens (VW1,VW2,VW3,VW4,VM1,VM2,VO1,VO2) weergegeven.

Verslag vogels De Kroon en Vitens

In dit onderdeel worden allereerst de resultaten van andere broedvogels genoemd en vervolgens de meer bijzondere vogelwaarnemingen.

Broedresultaten en waarnemingen andere vogels

In het gebied hebben dit jaar zeker 4-6 paartjes wilde eend gebroed en zijn vaak jonge vogels waargenomen. Ook de kraakeend blijft het goed doen met tenminste 4 paartjes. Een paartje kuifeend was de hele periode aanwezig en heeft waarschijnlijk gebroed. Een paartje grauwe gans had een nest op Vitens maar dat is leeggehaald door de vos.

Meerkoeten zijn steeds vaker aanwezig zowel om voedsel te zoeken op de plasdras vanuit de wetering en ook om te broeden. In de toegenomen vegetatie bij de plasdras waren twee succesvolle legsels. Andere vogels broedden langs de sloten en zijn erg gevoelig voor predatie. Gezien het agressieve gedrag naar andere vogels op de plasdras is het maar de vraag hoe blij we moeten zijn met broedparen op de plasdras.

Nieuw was de aanwezigheid van waterhoentjes bij de sloot tussen V2.2 en de plasdras. We vermoeden dat hier het eerste paartje heeft gebroed.

Er verblijven ook een aantal zangvogels in het gebied. Een paartje gele kwikstaarten was in de broedtijd aanwezig en gezien met voedsel in de bek. Waarschijnlijk hebben ze op V2.2 gebroed. Hetzelfde geldt voor een paartje graspiepers die op V2.1 een nest leken te hebben.

Op twee plaatsen zongen kleine karekieten in rietzomen langs slotjes. Het is niet bekend of die tot broeden zijn gekomen. In eind mei en juni zong een man rietgors fanatiek op V2.1 en het aangrenzende deel van Vitens. Of er een broedgeval was is niet duidelijk.

In juni is 's avonds laat een aantal keren geluisterd naar eventuele kwartelkoningen. Deze werden niet gehoord net als kwartels die vorig jaar aanwezig waren.

Bijzondere waarnemingen

De plasdras is altijd een populaire plaats voor verschillende soorten steltlopers. Ook dit jaar werden er verschillende bijzondere waarnemingen gedaan zoals:

- een eerste Temmincks strandloper
- een bonte strandloper
- tot zes bokjes tegelijk
- tot acht groenpootruiters tegelijk

Spectaculair was de waarneming van 15 overvliegende morinelplevieren op 15 mei. Daarnaast verbleef er in de herfst een juveniele waterral op de plasdras.

Bijzondere waarnemingen van eenden op de plasdras waren: tot 40 wintertalingen tegelijk en ook een man zomertaling. Verschillende keren werd het gebied bezocht door rustende lepelaars.

Bijzondere zangvogelwaarnemingen waren: roodborsttapuit, tapuiten, paapjes, rouwkwikstaart, rietzanger en veldleeuwerik.

Niet verwonderlijk zijn de vele waarnemingen van roofvogels in het gebied met torenvalk en buizerd als de meest algemene maar ook bruine kiekendief, havik, sperwer, boomvalk en slechtvalk laten zich regelmatig jagen zien.

Verslag beheer en gebruik De Kroon

Een aantal beheerszaken is al benoemd in het onderdeel broedvogels. Op en rond de plasdras en langs de greppels zien we de laatste jaren de nodige biezen opkomen die het gebied minder aantrekkelijk maken voor de weidevogels. Daarom zijn dit jaar tijdens de vorstperiode in februari de biezen met de bosmaaier afgemaaid. De begrazing met schapen is toen ook beëindigd. In de laatste week van februari is het vossenraster geplaatst en zijn de afvoeren van de greppels geschoond waarna deze zijn geïnundeerd. Op 9 maart is het land geslept en op 12 maart is de spanning op het vossenraster gezet.

Het voorjaar was koud en nat. Op 7 april lag er een sneeuwdek op de Kroon terwijl er 10 paar Kieviten op nest zaten. Gelukkig heeft dit niet geleid tot verlies van legsels.

In de broedtijd wordt het gebied in principe alleen bezocht door TB en Bdk. Bij wijze van uitzondering zijn er medio mei korte avondbezoekjes met maximaal 3 vrijwilligers georganiseerd. Dit initiatief is door de vrijwilligers erg gewaardeerd omdat het voor hen heel zichtbaar werd wat een grote weidevogelrijkdom het gebied herbergt. Als proef hebben we het water in twee greppels op het eerste veld al in april laten weglopen om de jonge vogels een geschikter biotoop te bieden. We kunnen geen conclusies trekken of dit heeft gewerkt omdat er vrijwel geen enkel jong is grootgebracht op het eerste veld. Dit komt zeer waarschijnlijk door predatie van kraaien en katten zoals beschreven staat in het broedvogelverslag.

Maaien

Op 1 juni hebben we alle greppels op De Kroon leeg laten lopen en op 22 juni is het vossenraster weggehaald. Door de late aanwezigheid van nog niet vliegvlugge weidevogels kon er pas op 1 juli gemaaid worden. De grasopbrengst was vergelijkbaar met andere jaren ondanks dat er al jarenlang niet wordt gemest. Jeroen Sturkenboom laat regelmatig grondmonsters onderzoeken waaruit blijkt dat zowel het stikstof en fosfor gehalte van de grond nog steeds ruim boven de norm ligt.

Het land van Vitens wordt tevens gepacht door Jeroen Sturkenboom en is eveneens op 1 juli gemaaid. De balen van beide percelen zijn dit jaar opgeslagen bij de container op De Kroon waar wij niet enthousiast over zijn. De balen worden gedurende de wintermaanden weggehaald door de firma Schep waardoor het toegangspad naar De Kroon wordt stukgereden evenals het gebied bij de container. Wij gaan in overleg met de pachter om dit anders te organiseren.

Nabeweiding

Dit jaar is als proef de nabeweiding op verzoek van de pachter gebeurd door een tiental paarden van de firma Schep. Hiervoor is de plasdras afgezet met schrikdraad en zijn ook de einden van de greppels afgezet om beschadiging van het inundatiesysteem tegen te gaan.

De paarden hadden veulens bij zich en gedroegen zich rustig. Er is geen schade aangebracht behalve het intrappen van een stukje kant van de scheidingsloot met Vitens. De begrazing is begin oktober gestopt. Het achterste veld en rond de plasdras waren mooi kort begraasd maar op het eerste veld bleef flink wat gras staan. Het is de bedoeling dat er begrazing met schapen gaat plaatsvinden. We zullen in ons jaarlijkse overleg met de pachter onze ervaringen bespreken.

Zuring- en distelbestrijding

Begin augustus is begonnen met de distel- en zuringbestrijding. De nieuw aangeschafte rugspuiten zijn veel comfortabeler en maken het werk lichter. Gelukkig zijn er verschillende vrijwilligers van overtuigd geraakt dat selectief spuiten met herbiciden de enig haalbare methode voor De Kroon is om deze planten verder terug te dringen. Het was heel verheugend dat er aanzienlijk minder planten waren dan vorige jaren wat maakte dat we slechts een kwart van de bestrijdingsmiddelen van vorig jaar nodig hadden. Deze methode werkt dus! Hopelijk komen we binnenkort tot een punt waar de bestrijding mechanisch kan gaan gebeuren.

Waterbeheer

Om de greppels beter te laten functioneren zijn deze gefreesd in midden november.

Op het land van Vitens zijn direct na de broedtijd de werkzaamheden van de aanleg van nieuwe boorputten en het geschikter maken van het gebied voor weidevogels begonnen. Het is de bedoeling dat vrijwel alle werkzaamheden klaar zijn voor het begin van het nieuwe broedseizoen. Wij hebben Vitens geadviseerd over de beste manier om het gebied te vernatten via een inundatiesysteem en een plasdras. Bovendien hebben we regelmatig voorlichting gegeven over weidevogels aan de mensen van Vitens en de uitvoerders van de werkzaamheden. Bij een open dag van Vitens in het najaar hebben we ook iets verteld over de weidevogels in het gebied.

Er is een nieuwe stuw in de scheidingsloot geplaatst die het inunderen van de plasdras en het tweede veld zal vereenvoudigen.

Wormeninventarisatie De Kroon

Op 19 oktober 2021 is er een wormeninventarisatie uitgevoerd op De Kroon. Hierbij is het protocol van Jeroen Onrust (bioloog, Rijksuniversiteit Groningen) gevolgd. De inventarisatie is uitgevoerd door een groep vrijwilligers. De tellingen en gewichtsbepalingen zijn in het veld gedaan waarna de wormen weer in de grond zijn teruggeplaatst.

In zijn algemeenheid de bevindingen en werkwijze:

- Alle wormen zijn aangetroffen in de bovenste 5 cm net als sommige kevers. In de zware rivierklei daaronder is geen leven aangetroffen.
- Tenminste 80% van de wormen waren rode, de rest grijze en een enkele pendelaar. Ongeveer 30% had een zadel. Op vier plaatsen zijn telkens 5 monsters genomen. De aantallen wormen zijn gemiddeld en de standaarddeviatie is bepaald.
- In het eerste veld was het worteldek zeer dicht corresponderend met het witbolstadium van de grasmat wat hier prominent is.

De resultaten zijn per 20x20x20 cm grondmonster:

Locatie	Aantal (gemiddelde en SD)	Gewicht (gemiddelde en SD) in gr
V1A2 (midden)	9 + -2	3,9 + -1,0
V1A4 (midden)	5,6 + -1,8	2,8 + -1,1
V2A2 (midden)	8 + -3	4 +- 1,5
Plasdras (west)	7 + -1,8	2,7 + -0,4

Gemiddeld over alle testlocaties zijn er 175+-57 wormen per m² met een biomassa van 85+-30 gram per m². De hoge standaarddeviatie toont aan dat er een aanzienlijke spreiding is in de individuele metingen.

Er is geen referentiekader beschikbaar voor dit type weiland op rivierklei. Door de meting jaarlijks uit te voeren op dezelfde locaties kan de ontwikkeling van de wormenpopulatie worden gevolgd.

Handleiding wormentelmethode

In Nederland komen ongeveer 25 verschillende soorten regenwormen voor, die grofweg ingedeeld kunnen worden in drie groepen: rode wormen, grijze wormen en pendelaars. Het zijn vooral rode wormen en pendelaars die belangrijk zijn voor de afbraak van organische stof, het beschikbaar maken van nutriënten, behoud van bodemstructuur, menging van gronddeeltjes, waterinfiltratie, beworteling en uiteindelijk gewasopbrengst. Daarnaast spelen ze een belangrijke rol als voedselbron voor allerlei diersoorten. Uit verschillende studies blijkt dat rode wormen en pendelaars het moeilijk hebben in het gangbare boerenland. Om meer inzicht te krijgen in de wormenstand van het land is daarom onderstaande methode ontwikkeld.

Benodigheden

Schep en 5 bakjes

Pen en papier

Flesje water

plastic zak

Camera / Telefoon

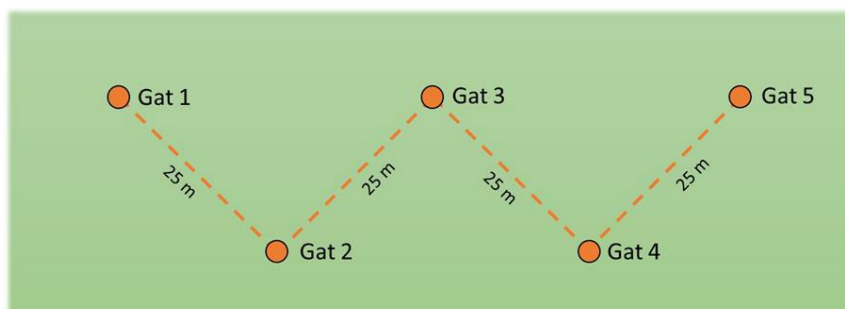

Weegschaal
(optioneel)

Methode

Verzamel en tel de wormen per perceel door 5 gaten in de vorm van een W te graven.

- 1) Steek een kluit van 20 x 20 x 20 cm (schepbreedte en diepte) en leg die op een plastic zak.
- 2) Doorzoek de grond grondig op aanwezige wormen en verzamel alle wormen in een bakje.
- 3) Neem de 5 bakjes (1 per kluit) mee naar binnen.
- 4) Tel het totale aantal gevonden wormen en noteer het aantal.
- 5) Scheid de wormen in wormen met en zonder zadel. Indien nodig, spoel de wormen schoon met water om te zien of ze een zadel hebben. Tel het aantal wormen met zadel.
- 6) Sorteert de wormen met zadel op soort en tel het aantal wormen per soort (zie pagina 2).
 - Rode wormen (*Kleine tot middelgrote regenworm met een donkerrode soms paarse kleur*)
 - Grijze wormen (*Kleine tot middelgrote regenworm die vaak licht van kleur is: grijs of roze*)
 - Pendelaars (*Grote regenworm met een opvallende donkere kop, welke rood of bijna zwart is*)
- 7) Indien mogelijk, weeg de wormen per soort.
- 8) Maak een foto van de gesorteerde wormen en breng de wormen vervolgens weer terug.
- 9) Herhaal stap 1 – 7 voor 5 gaten in een W vorm voor een representatief beeld van het perceel.

Wormen herkennen

Rode worm	Grijze worm	Pendelaar
Klein tot middelgroot	Klein tot middelgroot	Groot
Donkerrood, soms paarsachtig Vaak donkere, rondere kop	Weinig pigment. Grauwig en grijs, of rozig (<i>lege darm</i>)	Opvallende donkere (rood of bijna zwart) kop
Probeert meestal snel weg te komen; kan heftig spartelen	Meestal wat sloom	

Flora- en insecteninventarisatie De Kroon en Vitens

Voor het derde jaar op rij is er in juni door Karin Lenten, Frans Kok, Richard Janzen en Martin van Genderen van IVN Nieuwegein een flora- en insecteninventarisatie uitgevoerd. De lijst met soorten op De Kroon telt ruim 120 verschillende planten en er zijn ook mooie insectenwaarnemingen gedaan.

Bij de inventarisatie die op 13 juni 2021 is uitgevoerd is rond de waterplas niet geïnventariseerd om de vogels niet te verstoren en een deel van het Vitens gebied was al gemaaid.

Veel dank voor hun jaarlijkse inzet waardoor wij de ontwikkelingen van het gebied goed kunnen volgen!

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	KFK	Fam	Est			Kroon 2021	Vitens 2021
				2018	2019	2020		
Akkerdistel	<i>Cirsium arvense</i>	9	43	x	x	x	x	x
Akkerkers	<i>Rorippa sylvestris</i>	8	17		x	x	x	x
Beekpugne	<i>Veronica beccabunga</i>	8	35		w			
Beemdlangbloem	<i>Festuca pratensis</i>	8	50	x	x	x	x	
Behaarde boterbloem	<i>Ranunculus sardous</i>	6	5					x
Beklierde duizendknoop	<i>Persicaria lapathifolia</i>	9	12	x	x	x		
Blaartrekkende boterbloem	<i>Ranunculus sceleratus</i>	9	5		w	x	x	x
Blauw glidkruid	<i>Scutellaria galericulata</i>	32	9	x				
Bleke klapproos	<i>Papaver dubium</i>	8	6		t			
Duizendblad	<i>Achillea millifolium</i>	9	43		x			
Echte kamille	<i>Matricaria chamomilla</i>	9	43	x	x	x	x	x
Echte koekoeksbloem	<i>Silene flos-cuculi</i>	8	11	x		x		
Echte valeriaan	<i>Valeriana officinalis</i>	9	41	x	x	x	x	
Engels raaigras	<i>Lolium perenne</i>	9	50	x	x	x	x	x
Es	<i>Fraxinus excelsior</i>	9	115	x				
Fluitenkruid	<i>Anthriscus sylvestris</i>	9	28	x			x	x
Geknikte vossenstaart	<i>Alopecurus geniculatus</i>	9	50	x	x	x	x	x
Gekroesde melkdistel	<i>Sonchus asper</i>	9	43	x	x	x	x	x
Gele lis	<i>Iris pseudacorus</i>	9	53	x			x	
Gele plomp	<i>Nuphar lutea</i>	8	60	x				
Gele waterkers	<i>Rorippa amphibia</i>	9	19	x		x	x	x
Gestreepte witbol	<i>Holcus lanatus</i>	9	50	x	x	x	x	x
Gevleugeld helmkruid	<i>Scrophularia umbrosa</i>	5	35	x				
Gewone duivenkervel	<i>Fumaria officinalis</i>	7	7		t			
Gewone hoornbloem	<i>Cerastium fontanum s vulgare</i>	9	11	x	x	x	x	x
Gewone waterbies	<i>Eleocharis palustris</i>	8	49		w	x	x	x
Gewoon biggenkruid	<i>hypochaeris radicata</i>	9	43					x
Glanshaver	<i>Arrhenatherum elatius</i>	9	50	x	x	x	x	x
Goudhaver	<i>Trisetum flavescens</i>	7	50	x	x			
Greppelrus	<i>Juncus bufonius</i>	9	48		w	x		
Groot streepzaad	<i>Crepis biennis</i>	7	43		x			
Grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>	9	67	x	x	x	x	x
Grote egelskop s.l.	<i>Sparganium erectum</i>	9	125	x	x	x	x	x
Grote kattenstaart	<i>Lythrum salicaria</i>	9	85	x				
Grote klapproos	<i>Papaver rhoeas</i>	8	6		t			
Grote lisdodde	<i>Typha latifolia</i>	9	126			x		
Grote ratelaar	<i>Rhinanthus angustifolius</i>	7	35	x				
Grote vossenstaart	<i>Alopecurus pratensis</i>	9	50	x	x	x	x	x
Grote waterweegbree	<i>Alisma plantago-aquatica</i>	9	44	x	w	x		
Grote weegbree	<i>Plantago major s major</i>	9	34	x	x	x	x	x
Grove varkenskers	<i>Coronopus squamatus</i>	7	17		x			

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	KFK	Fam	Est 2018	2019	2020	Kroon 2021	Vitens 2021
Haagwinde	Convolvulus sepium	9	108	x				
Harig wilgenroosje	Epilobium hirsutum	9	25	x	x	x		x
Heen	Bolboschoenus maritimus	8	49	x				
Heggenwikke	Vicia sepium	8	24	x	x	x	x	x
Herderstasje	Capsella bursa-pastoris	9	17	x	x	x		x
Herik	Sinapis arvensis	8	17		x	x	x	x
Holpijp	Equisetum fluviatile	8	4	x	x	x		x
Hondsdrif	Glechoma hederadea	9	32		x	x	x	x
Kamgras	Cynosurus cristatus	8	50	x	x			
Kleefkruid	Galium aparine	9	39	x	x	x	x	x
Klein hoefblad	Tussilago farfara	9	43	x				
Kleine klaver	Trifolium dubium	9	24		x	x	x	
Kleine varkenskers	Coronopus didymus	6	17		t		x	
Kleine veldkers	Cardamine hirsuta	9	17	x				x
Kluwenhoornbloem	Cerastium glomeratum	8	11	x			x	x
Kompassla	Lactuca serriola	8	43		t	x	x	
Koolzaad + Raapzaad	Brassica napus + rapa	9	17	x	x		x	x
Korrelganzenvoet	Chenopodium polysermum	8	8		t			
Kropaar	Dactylis glomerata	9	50	x	x	x	x	x
Kruipende boterbloem	Ranunculus repens	9	5	x	x	x	x	x
Kruldistel	Carduus crispus	9	43	x	x			
Krulzuring	Rumex crispus	9	12	x	x	x	x	
Kweek	Elytrigia repens	9	50		x	x	x	x
Lidrus	Equisetum palustre	9	4	x	x	x	x	
Liesgras	Glyceria maxima	9	50	x	x	x	x	
Madeliefje	Bellis perennis	9	43		x		x	x
Mannagras	Glyceria fluitans	9	50	x	x	x	x	x
Melganzenvoet	Chenopodium album	9	8		t			x
Moederkruid	Tanacetum parthenium	8	43		t			
Moerasandoorn	Stachys palustris	9	32	x				
Moerasbasterdwederik	Epilobium palustre	7	25		w	x		
Moerasdroogbloem	Gnaphalium uliginosum	8	43	x	w	x		
Moeraskers	Rorippa palustris	9	17	x	x			x
Moerasrolklaver	Lotus pedunculatus	9	24		w	x		x
Moerasvergeet-mij-nietje	Myosotis scorpioides	8	31	x	x	x	x	x
Moeraszegge	Carex acutiformis	8	49					x
Oeverzegge	Carex riparia	8	49			x		
Paardenbloem	Taraxacum officinale	9	43	x	x	x	x	x
Paarse dovenetel	Lamium hybridum	9	32		t			x
Pastinaak	Pastinaca sativa s sativa	8	28					x
Perzikkruid	Persicaria maculosa	9	12					x
Pijlkruid	Sagittaria sagittifolia	8	44	x	x	x		
Pinksterbloem	Cardamine pratensis	9	17	x				
Pitrus	Juncus effusus	9	48	x	x	x	x	x
Ridderzuring	Rumex obtusifolius	9	12	x	x	x	x	x
Riet	Phragmites australis	9	50	x	x	x	x	x
Rietgras	Phalaris arundinacea	9	50	x	x	x	x	x
Rietzwenkgras	Festuca arundinacea	9	50		x			
Rode ganzenvoet	Chenopodium rubrum	8	8					x
Rode klaver	Trifolium pratense	9	24	x	x	x	x	x

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	KFK	Fam	Est 2018	2019	2020	Kroon 2021	Vitens 2021
Rode kornoelje	Cornus sanuinea	7	87					x
Rode waterereprijs	Veronica catenata	8	35		w	x	x	
Rood zwenkgras	Festuca rubra	9	50	x	x	x	x	x
Ruige zegge	Carex hirta	9	49	x	x	x	x	x
Ruw beemdgras	Poa trivialis	9	50	x	x	x	x	x
Scherpe boterbloem	Ranunculus acris	9	5	x	x	x	x	x
Schijfkamille	Matricaria discoidea	9	43	x	x	x	x	x
Slanke waterkers	Nasturtium microphyllum	7	17		x	x		x
Slipbladige ooievaarsbek	Geranium dissectum	9	27	x	x	x	x	x
Smalle weegbree	Plantago lanceolata	9	34		x	x	x	x
Smeewortel	Symphytum officinale	9	31	x	x	x	x	x
Speerdistel	Cirsium vulgare	9	43	x	x	x	x	x
Spiesmelde	Atriplex prostrata	9	8		t	x		
Straatgras	Poa annua	9	50	x	x		x	x
Struisgras	Agrostis	9	50		x	x	x	x
Tijmereprijs	Veronica serpyllifolia	8	35					x
Timoteegras s.l.	Phleum pratense	9	50	x	x	x	x	
Tuinwolfsmelk	Euphorbia peplus	8	26		t			
Valse voszegge	Carex otrubae	8	49			x	x	
Varkensgras	Polygonum aviculare	9	12		t	x	x	x
Veenwortel	Persicaria amphibia	9	12	x	x	x	x	x
Veerdelig tandzaad	Bidens tripartita	9	43	x				
Veldbeemdgras	Poa pratensis	9	50	x	x			
Veldereprijs	Veronica arvensis	9	35	x				x
Veldgerst	Hordeum secalinum	7	50	x	x	x	x	x
Veldlathyrus	Lathyrus pratensis	9	24	x	x	x		
Veldzuring	Rumex acetosa	9	12	x	x	x	x	x
Vierzadige wikke	Vicia tetrasperma s.tetrasperma	6	24	x				
Viltige basterdwederik	Epilobium parviflorum	9	25	x				
Voederwikke	Vicia stavia s stavia	c	24		x	x	x	
Vogelmuur	Stellaria media	9	11	x	x			x
Vreemde ereprijs	Veronica peregrina	6	35		t			
Watergentiaan	Nymphoides peltata	8	110	x				
Watermunt	Mentha aquatica	9	32	x	x	x		x
Waterpeper	Persicaria hydropiper	8	12	x		x		
Waterzuring	Rumex hydrolapathum	9	12	x		x	x	x
Witte dovenetel	Lamium album	9	32	x				
Witte klaver	Trifolium repens	9	24	x	x	x	x	x
Witte krodde	Thlaspi arvense	8	17		x			
Wolfspoot	Lycopus europaeus	9	32	x	x	x	x	
Zachte dravik	Bromus hordeaceus	9	50	x	x	x	x	x
Zachte duizendknoop	Persicaria mitis	8	12			x		
Zeegroene rus	Juncus inflexus	9	48	x	x			
Zomprus	Juncus articulatus	9	48		w	x		
Zwanenbloem	Butomus umbellatus	8	117	x	x	x		x
Zwarte mosterd	Brassica nigra	7	17		x			

Verklaring codes

fam. = familie

KFK = zeldzaamheid (1 bijna verdwenen tot 9 zeer algemeen)

Est = inventarisatie D. Van Est

w = rond waterplas

t = tuingrond gestort

2019: 12 juni sectie 1 en 18 juni sectie 2, 3 + waterplas

2020: 15 juni

2021: 13 juni rond plas niet geïnventariseerd om vogels niet te verstoren

2021: 13 juni deel Vitens gebied, een deel was al gemaaid

Insecteninventarisatie

De inventarisatie is uitgevoerd op 13 juni 2021 door Cecile Kuipers en Karin Lenten van IVN Nieuwegein.

De insecten lopen terug, dat is bekend, maar enkele soorten waren toch behoorlijk aanwezig, waaronder de hommels, de libellen, Oranjegeel halmuiltje (nachtvlinder), Weidevlekogen (zweefvlieg) en de Kleine moeraswapenvlieg. De natuur zat in de dagvlinderdip, maar de Kleine vos is ook enkele keren gezien. Wespen en vliegen zijn niet veel gezien, die zijn duidelijk minder dan vorige jaar. Dat maakt dat de geziene soorten heel anders zijn dan vorige jaren.

De waarneming van het Oranjegeel halmuiltje is nieuw, deze is niet eerder gezien en dit jaar zagen we meerdere exemplaren. Het kan het moment van opname zijn, maar misschien is het een nieuwe soort voor het gebied.

Insecten waarnemingen	Wetenschappelijke naam	Familie	2019	2020	2021
Aardhommel-groep	Bombus terrestris/lucorum/magnus/cryptarum				x
Akkerdisteldansvlieg?	Empis livida?				x
Akkerhommel	Bombus pascuorum				x
Altica spec.?	Altica spec.?	bladhaantje, kever		x	
Atalanta			x		
Azuurwaterjuffer	Coenagrion puella				x
Bessenschildwants	Dolycoris baccarum				x
Bijvlieg onbekend	Eristalis spec.				x
Bladroller onbekend	Tortricidae indet.				x
Bladwesp onbekend	?	bladwesp		x	
Blauwooggrasmot	Agriphila straminella	nachtvlinder		x	
Bleekgele weeschildkever	Cantharis livida				x
Bloedcicade	Cercopis vulnerata				x
Bont zandoogje	Pararge aegeria				x
Brom-/vleesvlieg onbekend	Pollenia spec.				x
Cantharis spec.?	Cantharis spec.?	weeschildkever		x	
Chorthippus biguttulus-groep	Chorthippus biguttulus-group	sprinkhaan		x	
Dagpauwoog	Aglais io	dagvlinder, rups		x	
Dansvlieg onbekend	Empis spec.				x
Dertienstippelig lieveheersbeestje	Hippodamia tredecimpunctata	kever	x	x	
Donacia marginata	Donacia marginata	rietkever		x	
Ectemnius continuus?	Ectemnius continuus?	graafwesp		x	
Gamma-uil	Autographa gamma	nachtvlinder		x	
Gestreepte goudspanner	Camptogramma bilineata				x
Gewone grasmot	Chrysoteuchia culmella	nachtvlinder		x	
Gewone oeverlibel	Orthetrum cancellatum	libel		x	
Gewone rietkever	Donacia clavipes				x
Gewone snipvlieg	Rhagio scolopaceus	snipvlieg		x	
Grasbij?	Andrena flavipes?	bij		x	
Grasjager	Leptogaster cylindrica	roofvlieg		x	
Grasmot onbekend	Crambidae indet.				x
Grasvlieg	Opomyza germinationis/petrei				x
Groene vleesvlieg onbekend	Lucilia spec.				x
Grote groene sabelsprinkhaan, nimf	Tettigonia viridissima				x
Grote keizerlibel	Anax imperator	libel		x	
Grote langlijf	Sphaerophoria scripta	zweefvlieg		x	
Honingbij	Apis mellifera				x
Klein koolwitje			x		
Kleine moeraswapenvlieg	Oplodontha viridula	wapenvlieg	x	x	x
Kleine vos	Aglais urticae				x
Kniptor onbekend	Hemicrepidius spec.	kniptor, kever		x	x
Lantaarntje	Ischnura elegans	waterjuffer	x	x	x
Ongekleurde snipvlieg	Rhagio immaculatus	snipvlieg		x	
Oranjegeel halmuiltje	Oligia fasciuncula				x
Penseelkever	Trichius gallicus (gallicus/"zonatus")				x

Ranonkelbij?/ bij onbekend	Chelostoma florissomne?				x
Rietkever onbekend	Donacia spec.				x
Rietkruisspin	Larinioides cornutus	kruisspin		x	
Roodaarsknipitor	Athous haemorrhoidalis				x
Ruigtelieveheersbeestje			x		
Rups Kamillevlinder			x		
Snipvlieg onbekend	Rhagio vitripennis?				x
Snorzweefvlieg	Episyrphus balteatus	zweefvlieg		x	
Speerdistelnetwants	Tingis cardui				x
Steenhommel	Bombus lapidarius				x
Strekspin onbekend	Tetragnatha spec.	strekspin		x	
Strontvlieg	Scathophaga stercoraria				x
Stro-uiltje	Rivula sericealis	nachtvlinder	x	x	x
Terrasjeskommazweefvlieg	Eupeodes corollae	zweefvlieg		x	
Tuinhommel	Bombus hortorum				x
Tweestippelig lieveheersbeestje	Adalia bipunctata				x
Variabele waterjuffer	Coenagrion pulchellum				x
Veelstippig Aziatisch lieveheersbeestje		kever		x	
Veldsprinkhaan onbekend, nimf	Gomphocerinae spec.				x
Viervlekkig aziatisch lieveheersbeestje		Kever	x		
Vlieg onbekend	Diptera indet.	vlieg		x	x
Vroege glazenmaker	Aeshna isoceles	libel	x	x	x
Weeschildkever	Cantharis lateralis				x
Weidevelekoog (zweefvlieg)	Eristalinus sepulchralis				x
Zevenstippelig lieveheersbeestje	Coccinella septempunctata	kever	x	x	x
Zwarte bladjager (roofvlieg)	Dioctria atricapilla				x
Zwarttip-smalboktor	Paracorymbia fulva	boktor		x	

Colofon

De foto's in dit jaarverslag zijn gemaakt door Ben de Kruijff tenzij anders vermeld.
Fotomateriaal mag niet zonder toestemming van de maker worden overgenomen of gepubliceerd.

Stichting Weidevogelbeheer Eiland van Schalkwijk
Emailadres: info@wevs.nl
Website: <https://www.wevs.nl>

Jaarverslag samengesteld en opgemaakt door Esther Christenhuis
24 april 2022

